

Polski język migowy w ochronie zdrowia

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Fakultatywny
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Studium Języków Obcych, WUM ul. Księcia Trojdena 2a, 02-109 Warszawa tel. 22 5720863 sjosekretariat@wum.edu.pl, www.sjo.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. WUM
Koordynator przedmiotu	mgr Małgorzata Siembida
Osoba odpowiedzialna za sylabus	mgr Małgorzata Siembida
Prowadzący zajęcia	mgr Małgorzata Siembida

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok I, semestr 1; Rok II, semestr 3;	Liczba punktów ECTS	2.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		30	1.2
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0.8

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Nabywanie przez studentów podstawowych umiejętności komunikacyjnych w polskim języku migowym, umożliwiających podstawową wymianę informacji z użytkownikiem języka migowego w kontekście ochrony zdrowia.
C2	Przekazanie podstawowych informacji o polskim języku migowym i kulturze Głuchych wraz z praktycznym zastosowaniem w środowisku ochrony zdrowia
C3	Kształtowanie postawy otwartości i empatii wobec osób ze szczególnymi potrzebami komunikacyjnymi w ochronie zdrowia.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 29 września 2023 r.)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
D.W5.	postawy społeczne wobec choroby, niepełnosprawności i starości oraz specyficzne oddziaływanie stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji;
D.W7.	specyfikę i rolę komunikacji werbalnej (świadome konstruowanie komunikatów) i niewerbalnej (np. mimika, gesty, zarządzanie ciszą i przestrzenią);

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U11.	dostosować sposób komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego;
D.U14.	spojrzeć na sytuację z perspektywy pacjenta, budując odpowiedni kontekst rozmowy i używając metody elicytacji, a następnie uwzględnić ją w budowaniu komunikatów werbalnych;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 29 września 2023 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	elementy kultury Głuchych i rolę polskiego języka migowego.
W2	sposoby komunikowania się osób niesłyszących i słabosłyszących.

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	nawiązać podstawowy kontakt z osobą niesłyszącą lub słabosłyszącą przy użyciu podstawowych znaków polskiego języka migowego.
U2	podejmować odpowiedzialność za rozwój swoich kwalifikacji w zakresie polskiego języka migowego.

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	poszanowania godności, autonomii i kultury oraz okazywania empatii pacjentom g/Głuchym i słabosłyszącym.
K2	systematycznego poszerzania wiedzy na temat potrzeb komunikacyjnych osób g/Głuchych i słabosłyszących oraz rozwijania umiejętności porozumiewania się z wykorzystaniem języka migowego.

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminarium	S.1. Wstęp do polskiego języka migowego i kultury Głuchych: poprawna nomenklatura związana z g/Głuchymi i językiem migowym, tożsamość społeczno-kulturowa, savoir-vivre.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.2. Sposoby komunikowania się niesłyszących i słabosłyszących: polski język migowy, system językowo-migowy, odczytywanie mowy z ust, porozumiewanie się przy pomocy pisma. Metoda elicytacji.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.3. Postawy społeczne wobec głuchoty. Wprowadzenie pojęć związanych z uprzedzeniami i dyskryminacją g/Głuchych – audyzm, paternalizacja. Przeciwdziałanie stereotypom i dyskryminacji. Poszanowanie praw pacjentów i ich potrzeb komunikacyjnych.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S. 4. Wprowadzenie do gramatyki polskiego języka migowego. Rola klasyfikatorów. Funkcje gramatyczne twarzy. Gesty wargowe i quasi-wymawianie.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.5. Pierwszy kontakt z pacjentem niesłyszącym i słabosłyszącym. Budowanie empatycznej komunikacji. Zwroty grzecznościowe.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

Seminarium	S.6. Opis wyglądu. Stopniowanie.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.7. Alfabet polskiego języka migowego - część 1	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.8. Rodzina – określanie stopni pokrewieństwa.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.9 Alfabet polskiego języka migowego – część 2	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.10.Dni tygodnia i wybrane aktywności. Tworzenie prostych wypowiedzi dotyczących planu dnia.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.11. Alfabet polskiego języka migowego – część 3	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.12. Określenia częstotliwości w praktyce medycznej. Pytania szczegółowe.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.13. Empatia i dostępność komunikacyjna – respektowanie potrzeb pacjentów.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.14. Liczebniki główne – część 1.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.15. Zawody medyczne. Tworzenie prostych wypowiedzi dotyczących ról zawodowych.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.16. Części ciała i narządy wewnętrzne.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.17. Stan zdrowia pacjenta. Wybrane jednostki chorobowe, schorzenia i dolegliwości - część 1.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.18. Stan zdrowia pacjenta. Wybrane jednostki chorobowe, schorzenia i dolegliwości - część 2.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.19. Szpital i gabinet lekarski – wyposażenie.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.20. Liczebniki główne – część 2	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.21. Wyrażanie emocji w polskim języku migowym. Zdrowie psychiczne.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.22. W aptece – wprowadzenie nowego słownictwa.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.23. Pierwsza pomoc w polskim języku migowym.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.24. Liczebniki inkorporowane: godziny, dni. Liczebniki porządkowe. Jednostki miary.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.25. Rola tłumaczy polskiego języka migowego w ochronie zdrowia. Praca w triadzie. Kodeks etyczny Tłumaczy Polskiego Języka Migowego.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.26. Wywiad, badania, zabiegi i wypis lekarski – kluczowe słownictwo.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2

Seminarium	S.27. Symulacja wizyty lekarskiej – część 1.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.28. Symulacje wizyty lekarskiej – część 2.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.29. Kolokwium zaliczeniowe.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2
Seminarium	S.30. Podsumowanie. Wskazówki związane z dalszym kształceniem i samokształceniem się.	D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Lane Harlan. *Maska dobroczynności. Deprecjacja społeczności głuchych*. Warszawa 1996.
Łacheta Joanna, Małgorzata Czajkowska-Kisil, Jadwiga Linde-Usiekniewicz, Paweł Rutkowski (red.). *Korpusowy słownik polskiego języka migowego* [online]. Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016.
Rzeźniczak Damian. *Podręcznik do nauki Polskiego Języka Migowego*. Wydawnictwo Poltext. Warszawa 2016.
Włodarczak Aleksandra, *Głuchy pacjent. Wyzwania i potrzeby*. Wydawnictwo Psychoskok. Konin 2018.
Spread the Sign: Wielojęzyczny słownik języków migowych [online]. Europejskie Centrum Języka Migowego 2006, www.spreadthesign.com

Uzupełniająca

Kosiba Olgierd, Grenda Piotr. *Leksykon Języka Migowego*. Wydawnictwo Silentium, Bogatynia 2011.
Paweł Rutkowski i Sylwia Łozińska (red.). *Lingwistyka przestrzeni i ruchu. Komunikacja migowa a metody korpusowe*. Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016.
Sacks Olivier. *Zobaczyć głos. Podróż do świata cizy*. Zysk i S-ka, Poznań 2012
Szczepankowski Bogdan. *Język migowy: pierwsza pomoc medyczna*. Centrum Edukacji Medycznej, Warszawa 1996.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2	Aktywny udział w zajęciach. Praca indywidualna, w parach lub grupach.	Aktywny udział w zajęciach. Dopuszczalne 2 nieobecności w semestrze, które należy odrobić w formie ustalonej z prowadzącym zajęcia; Odrobienie obu nieobecności polega na odpowiedzeniu na pytania lektora dotyczące treści zajęć.
D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2	Aktywny udział w zajęciach. Zadania śródroczne z daktylografii - alfabetu polskiego języka migowego, znajomości znaków ideograficznych związanych z ochroną zdrowia oraz dostosowania komunikatu do potrzeb pacjenta.	91%-100% - 5 (bardzo dobry) 86%-90,99% - 4.5 (ponad dobry) 80%-85,99% - 4 (dobry) 70%-79,99% - 3.5 (dość dobry) 60%-69,99% - 3 (dostateczny) < 60% -----2 (niedostateczny)

D.W5., D.W7., D.U11., D.U14., W1, W2, U1, U2, K1, K2	Kolokwium zaliczeniowe (alfabet polskiego języka migowego, liczebniki, znaki ideograficzne, dialogi) ukierunkowane na zastosowanie języka migowego w ochronie zdrowia.	91%-100% - 5 (bardzo dobry) 86%-90,99% - 4.5 (ponad dobry) 80%-85,99% - 4 (dobry) 70%-79,99% - 3.5 (dość dobry) 60%-69,99% - 3 (dostateczny) < 60% -----2 (niedostateczny)
--	--	---

9. INFORMACJE DODATKOWE

Zajęcia będą odbywały się we wtorki, godz. 10.00-11.30.

Osobą odpowiedzialną za dydaktykę jest Kierownik Studium – dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. WUM, e-mail: maciej.ganczar@wum.edu.pl

Studentom przysługują dwa terminy poprawkowe kolokwium kończącego każdy semestr, zgodnie z regulaminem SJO WUM (przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej). Forma zaliczenia semestru w pierwszym i drugim terminie jest taka sama (szczegółowy opis znajduje się w punkcie 7 tego sylabusu).

SJO nie prowadzi koła naukowego.

Strona Studium Języków Obcych WUM: <https://sjo.wum.edu.pl/>

Regulamin zajęć w Studium Języków Obcych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

1. Studium Języków Obcych (SJO) prowadzi zajęcia z języków nowożytnych i języka łacińskiego zgodnie z programem studiów obowiązującym na danym kierunku.
2. Lektorat kończy się zaliczeniem lub zaliczeniem na ocenę i egzaminem w zależności od nauczanego języka oraz kierunku studiów.
3. Przedmiotem nauczania jest język specjalistyczny, dostosowany do potrzeb zawodowych przyszłych absolwentów.
4. Podstawę zaliczenia przedmiotu stanowią: udział w zajęciach, pozytywne oceny uzyskane z kolokwiów częściowych oraz pisemnego sprawdzianu końcowego i prezentacji w przypadku języków nowożytnych.
5. W przypadku nieobecności:
 - dwie nieobecności w semestrze (dotyczy 4 jednostek po 45 min) – obie należy zaliczyć w terminie do dwóch tygodni od daty nieobecności
 - trzy nieobecności w semestrze (dotyczy 6 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest napisać podanie do kierownika SJO z prośbą o umożliwienie odrobienia i zaliczenia trzeciej nieobecności w trybie indywidualnym
 - cztery i więcej nieobecności w semestrze (dotyczy 8 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest do powtarzania semestru (w wypadku pobytu w szpitalu lub długotrwałej choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim student może ubiegać się o zgodę na zaliczanie nieobecności w sesji poprawkowej).
6. Student ma obowiązek zgłosić się na pisemny sprawdzian zaliczający semestr w wyznaczonym terminie. W przypadku niestawienia się, bądź niezaliczenia sprawdzianu, studentowi przysługuje jeden termin poprawkowy ustalony przez prowadzącego. Sprawdzenie poprawkowy należy zaliczyć nie później niż przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W przypadku niezaliczenia poprawy studentowi przysługuje drugi termin poprawkowy zgodnie z regulaminem studiów. Student otrzymuje wpis do indeksu od wykładowcy i potwierdza go u kierownika lub koordynatora zespołu wykładowców SJO. Potwierdzenia nie wymagają oceny wpisywane do e-indeksu.
7. Student ubiegający się o zwolnienie z lektoratu (przepisanie oceny) powinien złożyć stosowne podanie do kierownika SJO w pierwszym tygodniu zajęć. Studentom pierwszego roku oceny nie będą przepisywane.
9. Posiadanie certyfikatu z języka obcego, oceny z lektoratu na innym kierunku studiów w WUM lub innej uczelni nie zwalnia z uczęszczania na zajęcia przewidziane programem studiów na aktualnym kierunku studiów.
10. W przypadku przeniesienia zajęć w tryb online, zajęcia odbywają się zgodnie z ustalonym wcześniej planem w formie spotkań wideo, podczas których zarówno wykładowca jak i studenci mają włączone kamery internetowe. Niewłączenie kamery podczas zajęć oznacza nieobecność studenta na zajęciach.
11. Sprawy nieuregulowane niniejszym regulaminem będą rozstrzygane indywidualnie przez kierownictwo SJO.

SKALA OCEN: ZALICZENIA i EGZAMINY (w %)

91%-100% ----- 5 (bardzo dobry)

86%-90,99% --- 4.5 (ponad dobry)

80%-85,99% --- 4 (dobry)

70%-79,99% --- 3.5 (dość dobry)

60%-69,99% --- 3 (dostateczny)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich